

ANTONI DE FERRER I DE CORRIOL

(1844 - 1909)

Llarga és la llista dels vigatans que s'han dedicat a les arts plàstiques en el curs dels darrers segles. No pretenim esmentar els noms ni fer crítica de les seves obres. Ni tan sols glossar aquelles figures que per la qualitat i varietat de la seva producció han adquirit títol de permanència en la història artística de la nostra terra o en els annals ciutadans. Algunes són prou conegudes i han estat suficientment estudiades en els corresponents treballs que, de tota mena, han aparegut en l'índex de les publicacions vigatanes i en els de les grans monografies i tractats d'art i d'història. El nostre modest intent no preten altra cosa que treure de l'oblit la figura d'alguns personatges que, nascuts en el sòl compatriç, assoliren un renom i una fama digne d'ésser coneguts i recordats.

Retreurem, avui, d'entre la sèrie de vigatans que es distingiren en alguns aspectes de la cultura pàtria a Antoni de Ferrer i de Corriol, el qual omple la segona meitat del segle XIX amb el fruit de la seva dedicació a les empreses culturals vigatanes i amb l'èxit de la seva nombrosa producció artística.

Antoni de Ferrer i de Corriol, va néixer a Vic, el dia 5 d'octubre de 1844, en la llar dels seus pares, a la Plaça de la Constitució, núm. 24. D'aquesta casa ens queda el record de la seva estampa en els gravats que reproduïen l'angle de la plaça, cantonada al carrer de la Riera i donant límit a l'antiga plaça del Pallol. Mansió senyorial i típica en consonància arquitectònica amb altres de la plaça del Mercadal, uniformant la seva fesomia. En el curs del temps, com la majoria de cases pairals i senyorívoles, serví d'allotjament a les grans figures històriques que sojornaren a Vic amb motiu d'aconteixements trascendentals. Propietat de l'antiga família Farres, fou comprada en 1755 pel primer baró de Sabassona, D. Antoni de Ferrer, homònim del nostre biografiat, malgrat cap relació de parentiu, estant en poder de la família Sabassona fins el 1837. El 15 de juliol d'aquest any va ésser venuda a Francesc de Ferrer i de Parrella, alcalde de la ciutat en 1846, germà del marquès de Puerto Nuevo, casat amb Na Maria de Corriol i Serralta en la residència dels quals deurién néixer els fills d'aquest matrimoni. Un d'aquests, en 1877, la vengué a Josep Comella, el qual va modificar-la totalment donant-li al mateix temps més façana amb motiu de l'obertura de l'antic passatge Comella i finalment del carrer de Verdaguer.. Des del 1865 al 1871, en un dels seus pisos, hi estigué establert el Cercle Literari de Vic. En aquells salons és on el Cercle va assolir el màxim relleu, que no va eclipsar-se encara en els primers anys que va romandre al carrer de Sant Hipòlit.

Antoni de Ferrer i de Corriol (1844 1909)

La noble família de Ferrer i de Corriol tingué nombrosa descendència. La majoria dels fills arribaren a fer-se un nom en els diferents afers a que es dedicaren. De tots ells, tal vegada, el qui més sobresurt, per les seves dotes artístiques, és Antoni, el més petit de tots ells.

Antoni de Ferrer, batejat en l'única parròquia llavors existent, la Catedral, deuria estudiar les primeres lletres i el segon ensenyament en els col·legis de Vic i en el Seminari. Seguí la carrera d'advocat en la Universitat de Barcelona. Però la seva afició eren les belles arts. Suposem que en la vigatana Escola de Dibuix, fundada en 1836, devia donar-hi els seus primers passos. Artista per temperament el veiem actuant en 1867 en el Cercle Literari donant concerts de piano. Aviat es decanta cap a les arts plàstiques obtenint el títol de mestre d'obres i àgrimensor, després de brillants exercicis, en 1869. Els diaris de l'època parlen de la signatura que Antoni de Ferrer ha deixat en alguns edificis vigatans.

Durant la seva estada a Vic, collabora en múltiples activitats que en aquella època de floreament cultural tenen lloc en la ciutat, formant part

del grup entusiasta que dúu a terme la majoria d'aquestes manifestacions. Així, per exemple, consta entre els organitzadors de la famosa exposició d'antiguitats que va celebrar-se per l'octubre del 1868 de la qual podríem dir que va constituir el fonament de la idea de realització del futur Museu. Actuà en la junta organitzadora d'aquella exposició amb el càrrec de director i segons les cròniques de l'època fou dels que s'encarregà de les gestions de més compromís en aquells moments de tanta agitació política. Igualment va formar part de les comissions organitzadores del Certamen convocat pel Cercle Literari en 1870, i de l'Exposició permanent establerta en aquesta entitat en 1877. La fama assolida ja en 1870 el porta a ésser nomenat professor de dibuix en el Col·legi del Sagrat Cor, de segon ensenyament, establert a la Casa Clariana.

Més endavant, en 1877 estudia a Barcelona, pintura i escultura, en l'Acadèmia fundada per Josep Serra Porson (Roma 1824 - Barcelona 1910) en la qual es varen formar alumnes tan eminents com Modest Urgell, Josep i Francesc Masriera, Josep Lluís Pellicer i altres. Les seves primeres exposicions va celebrar-les en la barcelonesa Sala Parés, en la Sala de Belles Arts d'Olot i en el Foment de Belles Arts de Girona. En 1877 va concórrer a l'exposició de Belles Arts de Barcelona, celebrada en l'edifici de Sant Sebastià, amb diferents temes de composició. Igualment a l'Exposició Nacional de 1881, amb una tela representant un *Episodi del Bruch*, en la del 1884, amb un tema sobre *Festes populars de Catalunya a finals del segle XVIII*, en la del 1888 amb *Les Caramelles* i en la del 1877 amb *La Parada*. També va participar en les exposicions nacionals del 1878, 1879, 1891, 1894 i 1896. El tema de la batalla del Bruch fou objecte d'una altra tela que va pintar en 1882. En l'Exposició Internacional de Berlín de 1891 va presentar *La Creu de Maig* i en la del 1891, *El Guitarrista*.

Pels títols de les seves obres, hom pot comprendre que va dedicar la seva inspiració a temes de tradició païral, escenes viscudes en les festes populars i en el paisatge rural de la terra. En aquests temes costumistes catalans és on va reixir més satisfactòriament. Conreador de l'academicisme les seves composicions foren sovint reproduïdes en les revistes barcelonines del seu temps. La crítica li fou extraordinàriament favorable, situant el seu nom en els rengles dels bons pintors catalans de l'època.

Apart de les obres, el títol de les quals hem esmentat, cal remarcar *L'Aplegador* (1878), *Festes populars de Catalunya* (1884), *Sense casa ni llar* (1879), *La festa de les roses per Sant Jordi*, *La desheredada* (1879). En 1886 va pintar un retaule destinat al santuari de Rocaprevera, en el qual es manifesta la protecció de la Verge sobre la vila de Torelló. En el Museu de Girona pot veures' el seu quadre *El Guitarrista*, com també algunes teles en el Museu d'Art de Barcelona. Com arquitecte va presentar alguns projectes d'esglésies a la Exposició Universal de 1888.

En el curs de la seva vida artística no oblidà la seva ciutat natal. En efecte el trobem en l'organització de la Manifestació Artística Ausetana del 1897 en el clos del Cercle Literari. Abans el sabem a Vic, en el moment en que el seu germà Valentí ven la casa natal dels germans de Ferrer i de Corriol, en 1877, a Josep Comella, en companyia de l'altre germà Joaquim. Probablement els dos únics sobrevivents de la germandat, a part de Josep

el qual per la seva condició de sacerdot no devia intervenir en els afers de la venta.

A Barcelona, tenia el seu taller al carrer de Junqueres, núm. 15. El renom que va adquirir el va portar l'any 1898, com un dia a Vic, al professorat de l'Escola de Belles Arts de Barcelona. En aquesta capital va morir pel juliol de 1909. L'any següent, en els locals de «El Siglo» es va celebrar una exposició pòstuma de les obres del pintor vigatà. D'aquesta exposició en publicà el «Diario de Barcelona» un estudi crític enaltint la sòlida educació artística del seu autor. Comenta l'extraordinari respecte al natural que ofereixen totes les seves obres i la fidelitat escrupolosa dels detalls dintre la visió integral del conjunt. La minuciositat amb que interpreta el valor històric i real dels elements posats en joc, trajos, joies, mobles, construccions, demostra l'afecte de l'interpretació i el coneixement de les bel·leses peculiars que la posaren en moviment. La crítica vol, a través de la seva obra, interpretar els sentiments del seu autor, modest, treballador, auster, amic dels que el tractarem, aliè a tota vanaglòria. Aquestes facetes del seu caràcter es veuen reflectides també en totes les notes que parlen d'ell amb motiu de les seves activitats especialment en el clos de la seva ciutat natal. Producte de l'ambient pairal, en el qual va créixer i educar-se, i que sabé continuar en el curs de la seva vida familiar i artística, trençada quan encara podia esperar-se'n els fruits saborosos de la seva maduresa.

Miquel S. Salarich Torrents